

V E N D I M
“NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci,	Anëtar i “ “
Hajredin Fuga,	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi,	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi,	Anëtar i “ “
Kujtim Puto,	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 06.06.2000. mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.38 Akti, që u përket:

KËRKUES: NJË GRUP PREJ 36 DEPUTETËSH TË KUVENDIT, përfaqësuar nga deputeti Sokol Harizi.

O B J E K T I

Interpretimi i neneve 69 pikat, 1/d e 2; 70/2 dhe 179, pika 1 e 4 të Kushtetutës.

Në bazë të nenit 134 të Kushtetutës, një grup prej 36 deputetësh që përbën më shumë se 1/5 e numrit të përgjithshëm të deputetëve të Kuvendit, i kanë kërkuar Gjykatës Kushtetuese interpretimin e Kushtetutës për të drejtën e kryetarëve të bashkive dhe të komunave për të kandiduar e për t’u zgjedhur deputetë si dhe për të drejtën e deputetëve për të kandiduar e për t’u zgjedhur si kryetarë komune e bashkie. Ata kërkojnë gjithashtu interpretimin e Kushtetutës për të drejtën e këtyre të zgjedhurve për të mbajtur njëkohësisht dy mandate; atë të deputetit dhe atë të kryetarit të bashkisë ose komunës.

GJYKATA KUSHTETUESE

pasi dëgjoi përfaqësuesin e palës kërkuese dhe bisedoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, ndalon në mënyrë të shprehur qartë jo vetëm kandidimin, por edhe zgjedhjen si deputetë të kryetarëve të Komunave apo të Bashkive, duke e konsideruar si të pavlefshëm çdo mandat deputeti të fituar nga këta të fundit. Ky ndalim është përcaktuar në nenin 69/1 të Kushtetutës.

Kushtetuta nuk jep përgjigje të drejtpërdrejtë nëse deputeti ka të drejtë të kandidojë e të zgjidhet edhe kryetar bashkie apo komune. Por, ndërkohë ajo pranon direkt apo indirekt në nenet 69,70/2 e 71/2 se dy mandatet, pra ai i deputetit dhe ai i kryetarit të bashkisë së komunës, janë të papajtueshëm me njëri-tjetrin, sepse jo vetëm i ndalon kandidimin për deputet kryetarëve të bashkive e komunave, jo vetëm ndalon deputetët të ushtrojnë njëkohësisht detyrë tjetër shtetëtare (veç anëtar i Këshillit të Ministrave), por e konsideron të pavlefshëm mandatin e një deputeti kur është fituar pa hequr dorë nga detyra si kryetar bashkie apo komune.

Vetë delegimi i ushtrimit të pushtetit shtetëror nga populli tek deputetët, u jep mundësi këtyre të fundit të ushtrojnë veprimtari jo vetëm në hartimin e miratimin e ligjeve, por edhe në kontrollin e zbatimit të tyre. Për më tepër, në ligjin nr.8550, datë 18.11.1999 “Statusi i deputetit”, e sidomos në nenet 6, 8 e 10 ku përcaktohen marrëdhëniet e tij me organet e pushtetit vendor, deputetit i janë dhënë kompetenca që në thelb janë kompetenca kontrolli, siç janë e drejta për të kërkuar shpjegime nga ato organe, e drejta të propozojë rishikimin ose shfuqizimin e aktit të marrë nga organet e pushtetit vendor etj. Këto kompetenca nuk mund të kryhen nëse deputeti zbaton njëkohësisht edhe kompetenca ekzekutive në organin e pushtetit vendor.

Është e vërtetë që ligji nr.7491, datë 29.04.1994 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, nuk shprehej fare nëse deputeti ose këshilltari, mund të mbante ose jo dy mandate njëkohësisht dhe me ligjin nr.8143, datë 11.09.1996 “Për një ndryshim në ligjin nr.7556, datë 04.02.1992 “Për zgjedhjet e Kuvendit Popullor të Republikës së Shqipërisë“, ndryshuar me ligjin nr.8055, datë 01.02.1996”, u lejua që deputeti mund të jetë në të njëjtën kohë edhe i zgjedhur në organet e pushtetit vendor, por kjo nuk do të thotë se neni 179 i Kushtetutës në fuqi duhet të interpretohet që të zgjedhurit kanë të drejtë të mbajnë njëkohësisht të dy mandatet deri në mbarim të afatit të këtyre mandateve. Neni 179 zgjidh problemin e jetëgjatësisë së disa organeve, ndërmjet të tjerave edhe të organeve të qeverisjes vendore, por kjo nuk pengon që për persona të veçantë, mandati të mbarojë para afatit si psh, në rastet e parashikuara në nenin 71 të Kushtetutës, ku përfshihet edhe vërtetimi i kushteve të pazgjidhshmërisë ose të papajtueshmërisë të mandatit të deputetit.

Për sa sipër, Gjykata Kushtetuese konkludon, se deputeti nuk ka të drejtë të kandidojë e të zgjidhet kryetar komune e bashkie pa hequr dorë nga ajo detyrë dhe asnjë prej këtyre, nuk mund të mbajë njëkohësisht dy mandate e të ushtrojë dy funksione, atë të deputetit dhe atë të organit ekzekutiv në pushtetin vendor. Këtij qëndrimi i përmbahet edhe Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë i miratuar me ligjin nr.8609, datë 08.05.2000. Ata që i kanë fituar të dy mandatet sipas ligjeve të mëparshme dhe që i mbajnë njëkohësisht të dy mandatet kanë të drejtë të zgjedhin nëse do të heqin dorë nga mandati i deputetit apo nga ai i kryetarit të bashkisë e komunës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 134/c të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neneve 72 e 79 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

V E N D O S I:

Sipas neneve 69/1 pika “d”, 69/2, 70/2 dhe 71/2 pika “c” të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, kryetarët e bashkive dhe komunave nuk kanë të drejtë të kandidojnë e të zgjidhen deputetë dhe anasjelltas, deputetët nuk kanë të drejtë të kandidojnë e të zgjidhen kryetarë bashkie e komune, pa hequr dorë nga kjo detyrë.

Funksioni i deputetit, është i papajtueshëm me atë të kryetarit të bashkisë apo komunës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe ka fuqi prapavepruese.

Tiranë, më 23.06.2000
Nr.38 i Regj.Themeltar
Nr.37 i Vendimit